

RAPORTUL NAȚIONAL ȘCOLI CURATE

REZULTATE ȘI RECOMANDĂRI

2020-2021

Raportul național Școli curate 2020-2021. Rezultate și recomandări.

© Societatea Academică din România

București, iunie 2021

Coordonator: Constantin-Alexandru Manda

Autori: Constantin-Alexandru Manda; Antonia-Laura Pup

Grafică coperti: Damian-Constantin Cozma

Datele pe care se fundamentează prezentul raport au fost obținute cu sprijinul echipelor locale Școli curate din Bacău, Cluj, Mureș, Timiș și Vâlcea.

CUPRINS

I.	Cuvânt-înainte	2
II.	Sumar executiv	3
III.	Introducere	5
IV.	Situație comparativă. Aprilie 2020 vs. Aprilie 2021	7
	a. Bacău	7
	b. Cluj	12
	c. Mureș	16
	d. Timiș	21
	e. Vâlcea	26
V.	Filosofia schimbării	30
VI.	Concluzii și recomandări	33

I. CUVÂNT-ÎNAINTE

În momentul în care am creionat conceptul activității proiectului Școli curate în perioada 2020-2021, ne-am propus să creăm, în mod real, o diferență la firul ierbii. Însă, acest lucru **ar fi fost în van dacă activitatea s-ar fi desfășurat doar din biroul nostru din București**. Astfel că, mai mult decât obținerea respectării dreptului elevilor la burse sau a unei mai bune finanțări pentru investiții în unitățile de învățământ, proiectul **Școli curate a urmărit, în cele cinci județe de intervenție, să crească gradul de responsabilitate**, deopotrivă al cetățenilor, în special al elevilor și părinților, cât și al decidenților.

Noi, la Societatea Academică din România, considerăm că implicarea cetățenilor, la toate nivelurile, **este cheia pentru creșterea gradului de calitate al serviciilor publice oferite de către stat**, iar echipele locale Școli curate din Bacău, Cluj, Mureș, Timiș și Vâlcea au dovedit acest lucru pe deplin. **Cu perseverență, curaj și o filosofie a schimbării concentrată pe obținerea aplicării prevederilor legale încălcate de către autorități**, activitatea Școli curate a contribuit la creșterea bugetului cumulat pentru educație, în cele cinci județe, cu aprox. 30 milioane de euro.

Toți copiii merită să aibă acces liber la o educație de calitate, **indiferent de mediul de proveniență, etnie sau venitul familiei**, iar de multe ori pentru acest lucru nu este necesară decât respectarea legii – **aplicarea corectă a imperativelor legale de către autoritățile publice**, locale și centrale deopotrivă. Într-o societate ideală, toată lumea - guvernați și guvernanți, ar respecta de bună voie imperativul legii, însă istoria ne-a arătat deja că acest lucru nu este posibil. Așa că este de datoria noastră, cetățeni și organisme ale societății civile, să punem presiune pe autortiați și, utilizând toate **instrumentele pe care statul de drept ni le pune la dispoziție**, să le convingem/obligăm pe acestea să își respecte obligațiile.

Constantin-Alexandru Manda

Coordonator de programe, Societatea Academică din România

II. SUMAR EXECUTIV

În perioada noiembrie 2019-iunie 2021, Societatea Academică din România a derulat a doua ediție a proiectului Școli curate, în parteneriat cu Asociația Elevilor din Constanța. Școli curate a urmărit, în ultimele 18 luni, **îmbunătățirea gradului de finanțare și bună guvernare a educației în cinci județe de intervenție**: Bacău, Cluj, Mureș, Timiș și Vâlcea. În mod concret, prin Școli curate, Societatea Academică din România și-a propus creșterea numărului de administrații locale care **respectă dreptul elevilor la burse școlare** (prevăzut de art. 82 din Legea educației naționale), precum și creșterea sumei globale pe care unitățile administrativ-teritoriale din cele cinci județe o alocă pentru **finanțarea investițiilor în școli și a cheltuielilor cu reparații capitale/consolidări** (obligație prevăzută de art. 105 alin. (2) din Legea educației).

Prin implicarea celor cinci echipe județene, proiectul Școli curate a contribuit la realizarea următoarelor schimbări punctuale:

- a. creșterea numărului de administrații locale care respectă dreptul la burse al elevilor, **de la 56 (12,06%) la 322 (69,39%)**, dintr-un total de 464 de unități administrativ-teritoriale implicate în proiect;
- b. **110 unități administrativ-teritoriale**, care în anul 2020 **nu au alocat niciun leu** pentru investiții în școli și cheltuieli cu reparații capitale/consolidări, au prevăzut astfel de sume în bugetul pe anul 2021, intrând astfel în legalitate.
- c. majorarea bugetului cumulat pentru investiții în școli și cheltuieli cu reparații capitale/consolidări în cele cinci județe, **de la aprox. 410 milioane lei la aprox. 554 milioane lei (creștere de 35,6%)**, ceea ce se traduce în **144 milioane de lei (aprox. 30 de milioane de euro) alocați suplimentar de către autoritățile locale în 2021**, față de 2020, pentru serviciul public de educație din cele cinci județe.

Autoritățile publice locale sunt cele care, conform Codului administrativ, gestionează serviciul public local de educație, iar inacțiunea acestora și **disprețul față de obligațiile legale care le incumbă** au consecințe în practică asupra asigurării unui acces liber la o educație de calitate pentru fiecare copil. Pe baza constatărilor realizate în activitatea din cele 464 de localități și a modelului de bună-practică implementat, precum și în urma analizei asupra cadrului legislativ în vigoare, **Societatea Academică din România formulează o serie de recomandări, printre care:**

1. Instituirea în sarcina prefectilor și a inspectoratelor școlare a atribuției de a realiza anual un **Raport privind respectarea obligațiilor legale în domeniul educației de către autoritățile publice locale**, indicatorii pe care trebuie să se fundamenteze raportul urmând să fie stabiliți prin ordin al ministrului educației, pentru a permite actualizarea constantă a acestora (e.g. acordarea burselor școlare; subvenționarea transportului – fie că vorbim de cel local sau județean; alocarea de fonduri pentru investiții; reparații capitale și consolidări; naveta cadrelor didactice etc.);
2. În exercitarea prerogativei constituționale consacrate de art. 123 alin. (5) din Legea fundamentală, **prefecții să atace în contencios-administrativ** bugetele unităților administrativ-teritoriale care nu conțin fonduri destinate investițiilor în școli și plății burselor școlare, contravenind astfel dispozițiilor art. 105 alin. (2) din Legea educației naționale;
3. Parlamentul și Guvernul **să asigure alocarea, prin bugetul de stat, a unor sume defalcate din taxa pe valoare adăugată**, pentru ca administrațiile locale cu buget redus să poată finanța plata burselor școlare și a cheltuielilor cu investiții în școli, respectiv reparații capitale/consolidări ale edificiilor școlare;
4. Ministerul Educației, în colaborare cu Asociația Comunelor din România, Asociația Orașelor din România, Asociația Municipiilor din România, precum și alte organizații neguvernamentale relevante, **să elaboreze un ghid al obligațiilor autorităților locale cu privire la serviciul public de educație**, care să cuprindă, holistic, toate îndatoririle primarilor și a consiliilor locale în materie de guvernare a sistemului de educație;
5. Partidele de proveniență ale primarilor din România (Partidul Social Democrat, Partidul Național Liberal, Uniunea Democrată a Maghiarilor din România, Partidul Mișcarea Populară, Uniunea Salvați România, PRO România, Alianța Liberalilor și Democraților) **să își asume, printr-un angajament național, că vor solicita aleșilor locali să își respecte obligațiile legale în domeniul educației.**

III. INTRODUCERE

Aflat la cea de-a doua ediție, proiectul Școli curate pilotează în România un model de responsabilizare a membrilor comunităților locale, în special elevii și părinții, furnizându-le uneltele necesare astfel încât **să se implice cu scopul de a avea o finanțare adecvată și**

transparentă a școlilor lor, precum și un sistem de educație mai bine guvernat. Din păcate, acoperirea nevoilor din buzunarele părinților este un fenomen deloc străin celor care trec, ori au trecut, prin sistemul românesc de educație și continuă tocmai pentru că este întreținut. Deși Constituția României consacră caracterul gratuit al învățământului de stat, există mai multe împrejurări în care elevii și părinții vin cu bani de acasă. Exemple în acest sens ar fi achiziționarea de auxiliare la clasă (de multe ori mai degrabă în mod obligatoriu decât opțional), materiale necesare activităților practice/de laborator sau cotizarea la deja bine-cunoscutul fond al școlii/al clasei, din care asociația de părinți achiziționează bunuri sau prestări de servicii pentru unitatea de învățământ, **asumându-și acele îndatoriri pe care autoritățile locale refuză să le execute.**

Pe scurt, Școli curate 2.0 urmărește implicarea elevilor de liceu în monitorizarea, alocarea și gestionarea resurselor alocate educației în toate localitățile, pentru a asigura un cadru de finanțare adecvat și transparent și o bună guvernare a învățământului preuniversitar la nivel local, în special în comunitățile rurale defavorizate, prin schimbul de bune practici și activități de advocacy. Partenerul nostru pentru schimbul de bune practici este Asociația Elevilor din Constanța (AEC), care a demonstrat în județul de la malul Mării Negre că activitatea continuă de monitorizare și de petiționare a autorităților locale poate multiplica cuantumul fondurilor alocate educației la nivel local.

Buna guvernare a serviciului public de educație și finanțarea adecvată a acestuia de către administrația locală conduc la realizarea dezideratului asigurării unui **acces liber la o educație de calitate pentru fiecare copil**, oferind astfel substanță principiilor consacrate de art. 4 alin. (2) și art. 32 alin. (4) din Constituția României. Legea educației naționale nr. 1/2011 instituie în domeniul educațional o serie de competențe exclusive și partajate în sarcina autorităților publice locale, în principal în materie de finanțare a unor tipuri de cheltuieli ale unităților de învățământ, **Școli curate 2.0 având drept indicatori principali: (i) obligația unităților administrativ-teritoriale de a acorda burse școlare pentru elevi și (ii) obligația de finanțare a cheltuielilor cu investiții în școli, precum și cu reparații capitale/consolidări.**

Conform art. 105, alin. (2) din Legea educației, din bugetul local al unității administrativ-teritoriale și din sume defalcate din taxa pe valoare adăugată se realizează finanțarea complementară a serviciului public de educație, care, prin altele, trebuie să asigure finanțarea cheltuielilor cu: investiții, reparații capitale, consolidări (lit. a), bursele elevilor (lit. d). Cu privire la bursele școlare, Legea educației instituie, prin art. 82 alin. (2), obligația

consiliilor locale ca anual să aprobe o hotărâre privind stabilirea cuantumului și numărului celor patru tipuri de burse școlare: de performanță, de merit, de studiu și de ajutor social. **Aceasta nu este o competență absolută a consiliului local**, având în vedere faptul că numărul trebuie stabilit raportat la criteriile generale de acordare a burselor școlare (aprobate prin OMECTS nr. 5576/2011), iar cuantumul trebuie să respecte valoarea minimă stabilită prin hotărâre de Guvern, conform art. 82, alin. (1[^]1) din Legea educației.

În perioada 2020-2021, Școli curate a activat în 464 de localități, cele cinci județe de intervenție fiind Bacău, Cluj, Mureș, Timiș, Vâlcea. **Rezultatele din ultimul an nu ar fi putut fi obținute fără implicarea echipelor noastre locale**, formate din:

- **Bacău:** Gabriel Postolache (coordonator) și Ioana Nunu, Cosmina Balcanu, Dragoș Stanca, Antonia Dovleag și Delia Dobrovăț (voluntari – ambasadori ai buneii guvernări în școli și licee);
- **Cluj:** Tobias Pasăre (coordonator) și Delia Dobrovăț, Mihnea Toma-Morar, Adriana Zehan, Gloria Graur, Alexandra Halmaghi (voluntari – ambasadori ai buneii guvernări în școli și licee);
- **Mureș:** Anda-Dilara-Nicole Mețac (coordonator) și Miclea Partenie, Cosmina Mărginean, Armin Muga, Andreea Boeriu (voluntari – ambasadori ai buneii guvernări în școli și licee);
- **Timiș:** Andrada-Oana Mazilu (coordonator) și Natanael Iriciuc, Darius Pau, Sorana Cîrstinoiu, Francesca Feraru și Alexandra Trușcă (voluntari – ambasadori ai buneii guvernări în școli și licee);
- **Vâlcea:** Miruna Oltei (coordonator) și Diana Naum, Romina Bălasa, Cristina Dobrițoiu, Alesia Toma, Alexia Coman și David Voinea (voluntari – ambasadori ai buneii guvernări în școli și licee).

IV. SITUAȚIE COMPARATIVĂ. APRILIE 2020 VS. APRILIE 2021

Primul pas al activității locale din perioada 2020-2021 a fost realizarea unei diagnoze în toate cele cinci județe de intervenție ale proiectului, pentru a afla **situația reală**, la firul ierbii, în materie de respectare a dreptului la burse școlare al elevilor (art. 82 și art. 105 alin. (2), lit. d) din Legea educației naționale) și a obligației de finanțare a investițiilor în școli,

precum și a reparațiilor capitale/consolidărilor (art. 105 alin. (2), lit. a) din Legea educației naționale), de către autoritățile administrației publice locale. Pentru a verifica eficiența demersurilor întreprinse (descrise *infra*) am procedat simetric, realizarea unei diagnoze fiind și ultimul pas al activității noastre locale.

Din punct de vedere metodologic, respectarea dreptului elevilor la burse școlare a fost evaluată din perspectivă cantitativă – există sau nu, adoptată de către Consiliul local, o hotărâre privind stabilirea numărului și cuantumului bursei pentru elevi, iar alocarea creditelor bugetare pentru finanțarea investițiilor în școli și a reparațiilor capitale/consolidărilor a fost evaluată în mod holistic (cantitativ și calitativ) – se respectă sau nu, de către autoritatea publică locală, obligația prevăzută de lege, precum și suma alocată, respectiv executată, pentru această destinație.

Informațiile au fost obținute cu concursul celor cinci echipe locale Școli curate, prin utilizarea instrumentului accesului liber la informații de interes public (reglementat de Legea nr. 544/2001). Astfel, conținutul prezentat în acest raport se bazează pe informațiile comunicate de către unitățile administrativ-teritoriale, datele factuale privind îndeplinirea indicatorilor fiind asumate de către acestea.

Județul Bacău

UAT	HCL burse - aprilie 2020	HCL burse - aprilie 2021	Execuție - buget investiții 2019	Alocare - investiții 2020	Alocare - investiții 2021	Dif. procentuală 2020-2021
Agas	NU	DA	364724	130000	150000	+15,38%
Ardeoani	NU	DA	0	0	0	0
Asau	NU	DA	25407	446500	0	-100%
Bacău	NU	DA	1773000	1753000	8.018.550	+357,41%
Balcani	NU	DA	223001	0	180.000	Orice e mai mare decât 0...
Barsanesti	NU	DA	244790	0	0	0
Beresti-Bistrita	NU	DA	250337	0	0	0
Beresti-Tazlau	NU	NU	588000	80000	0	-100%
Berzunti	NU	DA	120000	135000	0	-100%
Blagesti	NU	NU	160000	0	464100	Orice e mai mare decât 0...
Bogdanesti	NU	DA	0	0	0	0

Brusturoasa	NU	DA	0	0	420.000	Orice e mai mare decât 0...
Buciumi	NU	NU	0	0	0	0
Buhoci	NU	<i>Lipsă răspuns</i>	0	0	145000	Orice e mai mare decât 0...
Buhusi	NU	DA	1964585	4485000	13.302.560	+196,60%
Caiuti	NU	DA	574361	32000	40000	+25%
Casin	NU	DA	8925	27510	6.500	-76,32%
Cleja	NU	DA	193377	1972000	193300	-90,19%
Colonesti	NU	DA	1056000	193000	136200	-29,43%
Comanesti	NU	DA	177362	635600	<i>Lipsă răspuns</i>	-
Corbasca	NU	NU	0	0	734000	Orice e mai mare decât 0...
Cotofanesti	NU	DA	921000	0	237000	Orice e mai mare decât 0...
Damienesti	NU	DA	382773	807500	670.400	-16,97%
Darmanesti	DA	<i>Lipsă răspuns</i>	35555	1079500	<i>Lipsă răspuns</i>	-
Dealul Morii	NU	DA	263975	804000	420000	-47,76%
Dofteana	NU	NU	2074849	2815000	6.488.000	130,47%
Faraoani	DA	DA	225893	1000083	140000	-86%
Filipeni	NU	DA	71000	71000	3.900.000	+5392,95%
Filipești	NU	NU	0	0	0	0
Gaiceana	NU	DA	0	0	802.000	Orice e mai mare decât 0...
Gârleni	NU	NU	0	0	0	0
Ghimes-Faget	NU	<i>Lipsă răspuns</i>	140000	36000	<i>Lipsă răspuns</i>	-
Gioseni	NU	DA	0	20000	90000	+350%
Glavanesti	NU	NU	0	0	0	0
Gura Văii	NU	NU	0	0	0	0
Helegiu	NU	DA	301289	0	164600	Orice e mai mare decât 0...
Hemeius	NU	NU	0	0	0	0
Horgesti	NU	<i>Lipsă răspuns</i>	50000	400000	<i>Lipsă răspuns</i>	-
Huruiești	NU	<i>Lipsă răspuns</i>	42920	35000	<i>Lipsă răspuns</i>	-
Itesti	NU	<i>Lipsă răspuns</i>	0	257000	<i>Lipsă răspuns</i>	-
Izvoru Berheciului	NU	DA	0	0	0	0

Letea Veche	NU	DA	0	0	48000	Orice e mai mare decât 0...
Lipova	NU	NU	0	0	0	0
Livezi	NU	NU	0	0	0	0
Luizi Caugara	NU	DA	187949	90000	150000	+66,66%
Magiresti	NU	DA	59446	0	0	0
Magura	NU	DA	633557	2637100	1.186.000	-55%
Manastirea Casin	NU	DA	0	6500	6500	0
Margineni	NU	DA	1527000	2031000	2.180.679	+7,37%
Moinesti	DA	DA	1969800	14882000	6.936.550	-53,38%
Motoseni	NU	<i>Lipsă răspuns</i>	76850	182000	<i>Lipsă răspuns</i>	-
Negri	NU	<i>Lipsă răspuns</i>	0	253000	<i>Lipsă răspuns</i>	-
Nicolae Balcescu	NU	NU	303486	159500	493000	+209,09%
Odobesti	NU	NU	377776	20000	0	-100
Oituz	NU	DA	2800	1454000	<i>Lipsă răspuns</i>	-
Oncesti	NU	DA	13400	40000	40.000	0
Onesti	NU	DA	39000	85000	12.520.000	+14629,41%
Orbeni	NU	NU	1296918	1670600	1.857.900	+11,21%
Palanca	NU	<i>Lipsă răspuns</i>	33000	33000	<i>Lipsă răspuns</i>	-
Pancesti	NU	DA	0	0	0	0
Parava	NU	DA	303000	0	0	0
Pargaresti	NU	DA	0	0	0	0
Parincea	NU	DA	0	0	954540	Orice e mai mare decât 0...
Parjol	NU	<i>Lipsă răspuns</i>	165200	312700	<i>Lipsă răspuns</i>	-
Plopana	NU	DA	0	0	171.000	Orice e mai mare decât 0...
Podu Turcului	NU	DA	30000	30000	45000	+50%
Poduri	NU	NU	0	0	0	0
Prajesti	NU	DA	1181479	2977250	<i>Lipsă răspuns</i>	-
Racaciuni	NU	NU	182500	95000	184800	+94,52%
Rachitoasa	NU	<i>Lipsă răspuns</i>	476650	4044000	<i>Lipsă răspuns</i>	-
Racova	NU	NU	0	0	0	0
Rosiori	NU	<i>Lipsă răspuns</i>	307120	550000	<i>Lipsă răspuns</i>	-

Sanduleni	NU	Lipsă răspuns	906605	3210000	Lipsă răspuns	-
Sarata	NU	NU	442854	600000	Lipsă răspuns	-
Sascut	NU	DA	122000	0	0	0
Saucesti	DA	DA	0	88000	100000	+13,63%
Scorteni	NU	0	0	0	0	0
Secuieni	NU	DA	98095	21999	0	-100%
Slanic Moldova	NU	DA	9038	0	0	0
Solont	NU	DA	25000	0	0	0
Stanisesti	NU	DA	425578	4439000	2.100.000	-52,69%
Stefan Cel Mare	NU	DA	2450296	0	100.000	Orice e mai mare decât 0...
Strugari	DA	DA	0	0	0	0
Tamasi	NU	Lipsă răspuns	0	205000	Lipsă răspuns	-
Targu Ocna	NU	DA	232215	12718000	24.144.000	89,84%
Targu Trotus	NU	NU	170000	245000	25.000	-89,79%
Tatarasti	NU	DA	15500	2070000	1.000.000	-51,69%
Traian	NU	Lipsă răspuns	56621	10000	Lipsă răspuns	-
Ungureni	NU	Lipsă răspuns	740685	774490	Lipsă răspuns	-
Urechesti	NU	DA	86000	10000	0	-100%
Valea Seacă	NU	DA	0	0	845.000	Orice e mai mare decât 0...
Vultureni	NU	DA	10000	0	0	0
Zemes	DA	DA	23800	1190850	4.174.000	+250%

TOTAL	TOTAL	TOTAL	TOTAL	Diferenta procentuală
6	50	74.329.682	95.964.179	+29,10%

Școli curate a adus educației locale din județul Bacău un plus de

RON
21.634.497
EUR
4.507.186

La nivelul județului Bacău, în 2020, doar 6 din cele 93 de administrații publice locale acordau burse elevilor (6,45%), având aprobată hotărârea de consiliu local pentru stabilirea numărului și cuantumului burselor. În 2021, **numărul administrațiilor locale care acordă**

burse este de 50, peste jumătate din totalul unităților administrativ-teritoriale (53,76%). Schimbarea poate fi observată în următoarea statistică: 48 de primării care nu acordau deja burse în anul 2020, respectă în 2021 acest drept consacrat de însăși Constituția României. În cazul a cel puțin 27 de autorități locale (29,03%), regăsim în continuare problema respectării dreptului la burse al elevilor. De asemenea, 16 UAT-uri au refuzat să ne ofere, în perioada aprilie-iunie 2021, informații în acest sens.

În ceea ce privește alocarea fondurilor pentru investiții ale unităților de învățământ preuniversitar, precum și reparații capitale/consolidări, se pot observa următoarele:

- 29 de administrații locale acordă, în anul 2021, mai multe fonduri pentru acest capitol bugetar decât în anul 2020, reprezentând 31,18% din totalul acestora;
- în cazul a 17 UAT-uri (18,73%), sumele alocate pentru investiții în unitățile de învățământ preuniversitar sunt mai mici în anul 2021 decât cele alocate în 2020;
- există, în continuare, cel puțin 31 de administrații locale care nu acordă fonduri pentru investițiile unităților de învățământ preuniversitar, bugetul pentru îndeplinirea acestei obligații fiind zero. În total, aceste primării, care nu onorează obligația stipulată în Legea educației, reprezintă 33,33% din totalul unităților administrativ-teritoriale.

Suma fondurilor alocate de administrațiile publice locale din județul Bacău pentru investiții în școli, în anul 2020, era de 74,329.682 lei. Pentru anul 2021, această sumă este de 95.964.179 lei, **ceea ce reprezintă o creștere de 29,10%**. În total, în urma demersurilor echipei Școli curate, **finanțarea pentru investiții în școli la nivel județului Bacău a crescut cu 21.634.497 lei, echivalentul a aprox. 4,5 milioane de euro.**

În cazul municipiului Bacău, se remarcă faptul că în 2021 s-a decis alocarea burselor elevilor prin hotărâre de Consiliu Local, obligație care nu era respectată de către administrația locală în anul 2020. La capitolul investiții, fondurile pentru acest sector au crescut de la 1.753.000 lei la 8.018.550 lei, ceea ce reprezintă o creștere procentuală de 357%. Totuși, în cazul reședinței de județ remarcăm că, desi a fost aprobată hotărârea Consiliului local privind aprobarea numărului și cuantumului burselor (în luna ianuarie, încă în semestrul I) și au fost prevăzute credite bugetare în acest sens în bugetul pe anul 2021, **nici la momentul 1 iunie 2021 bursele nu au fost plătite în mod efectiv către elevi pentru niciuna din lunile anului școlar 2020-2021**, administrația reclamând ca motiv al întârzierii: lipsa banilor în buget (până

în aprilie 2021), respectiv suspendarea bugetului pe anul în curs de către instanță, în cadrul unei proceduri contencioase inițiate de prefect.

Judetul Cluj

UAT	HCL burse - aprilie 2020	HCL burse - aprilie 2021	Execuție investiții 2019	Alocare investiții 2020	Alocare investiții 2021	Dif. procentuală 2020-2021
AGHIRESU	DA	DA	0	0	0	0
AITON	DA	DA	3976	2027	Lipsă răspuns	-
ALUNIS	NU	DA	0	0	66330	Orice e mai mare decât 0...
APAHIDA	DA	DA	0	0	300000	Orice e mai mare decât 0...
ASCHILEU	NU	DA	196366	15000	20000	+33,33%
BACIU	NU	DA	389877	5684000	2620000	-53,90%
BAISOARA	DA	DA	0	0	0	0
BELIS	NU	DA	0	0	Lipsă răspuns	-
BOBILNA	NU	NU	0	500000	891000	+78,20%
BONTIDA	NU	DA	0	0	50000	Orice e mai mare decât 0...
BORSA	NU	DA	1426800	921000	1.171.000	+27,14%
BUZA	NU	NU	0	416800	1.171.000	+180,95%
CAIANU	NU	DA	0	0	18000	Orice e mai mare decât 0...
CĂLĂRAȘI	NU	DA	0	70000	Lipsă răspuns	-
CALATELE	NU	Lipsă răspuns	0	0	Lipsă răspuns	-
CĂMĂRAȘU	NU	DA	813572	97000	0	-100%
CAMPIA-TURZII	DA	DA	373949	16415576	15803957	-3,72%
CAPUSU MARE	NU	DA	40150	0	0	0
CĂȘEIU	DA	DA	53000	0	0	0
CÂȚCĂU	DA	DA	1492996	5200000	495400	-90,47%
CĂȚINA	NU	NU	0	0	0	0
CEANU MARE	NU	DA	303591	0	0	0
CHINTENI	NU	NU	980280	962500	22.721.860	+2260,71%
CHIUIEȘTI	NU	DA	0	0	225000	Orice e mai mare decât 0...
CIUCEA	NU	DA	118751	0	0	0
CIURILA	NU	NU	0	0	0	0

CLUJ-NAPOCA	DA	DA	8741715	44939000	18094000	-59,73%
COJOCNA	NU	DA	0	0	0	0
CORNESTI	NU	<i>Lipsă răspuns</i>	0	0	0	0
CUZDRIOARA	DA	DA	7455	0	750.000	Orice e mai mare decât 0...
DABACA	NU	DA	1011762	518580	0	-100%
DEJ	DA	DA	7594000	23073000	20101960	-12,87%
FELEACU	DA	DA	0	0	0	0
FIZESU GHERLII	NU	DA	1583803	2790000	<i>Lipsă răspuns</i>	-
FLORESTI	DA	DA	4710233	9632913	2419800	-74,87%
FRATA	NU	DA	299916	440000	<i>Lipsă răspuns</i>	-
GARBAU	NU	DA	18768	0	53.000	Orice e mai mare decât 0...
GEACA	NU	DA	0	0	0	0
GHERLA	DA	DA	164980	0	19.290.080	Orice e mai mare decât 0...
GILAU	DA	NU	1759594	15875000	15.793.000	-0,51%
HUEDIN	DA	DA	401604	445000	100000	-77,52%
IARA	NU	DA	159460	520000	500000	-3,84%
ICLOD	DA	DA	28560	0	100.000	Orice e mai mare decât 0...
IZVORU CRISULUI	NU	DA	6930	15000	49400	+229,33%
JICHISU DE JOS	NU	NU	0	0	0	0
JUCU	DA	DA	0	0	82000	Orice e mai mare decât 0...
LUNA	DA	DA	479417	50000	120000	+140%
MAGURI- RACATAU	NU	DA	0	0	0	0
MANASTIRENI	NU	DA	0	0	0	0
MARGAU	DA	<i>Lipsă răspuns</i>	0	246000	65.000	-73,57%
MARISEL	DA	DA	26838	0	20000	Orice e mai mare decât 0...
MICA	NU	DA	437240	190000	0	-100%
MIHAI VITEAZU	NU	DA	12072	25000	34000	+36%
MINTIU GHERLII	NU	DA	0	200000	0	-100%
MOCIU	NU	<i>Lipsă răspuns</i>	1056307	108000	60.000	-44,44%
MOLDOVENESTI	NU	DA	190000	0	100.000	Orice e mai mare decât 0...
NEGRENI	NU	DA	2176676	0	35.000	Orice e mai mare decât 0...

PALATCA	NU	DA	34993	16500	0	-100%
PANTICEU	DA	NU	0	0	0	0
PETRESTII DE JOS	NU	<i>Lipsă răspuns</i>	50000	0	<i>Lipsă răspuns</i>	-
PLOSCOS	DA	DA	0	0	0	0
POIENI	DA	<i>Lipsă răspuns</i>	1574519	300000	<i>Lipsă răspuns</i>	-
RECEA-CRISTUR	NU	NU	0	0	0	0
RISCA	NU	<i>Lipsă răspuns</i>	0	0	<i>Lipsă răspuns</i>	-
SACUIEU	NU	DA	488242	2250000	1.600.000	-28,88%
SÂNCRAIU	NU	NU	44189	31000	10.000	-67,74%
SÂNDULEȘTI	NU	<i>Lipsă răspuns</i>	0	7000	<i>Lipsă răspuns</i>	-
SÂNMĂRTIN	NU	<i>Lipsă răspuns</i>	0	0	<i>Lipsă răspuns</i>	-
SÂNPAUL	NU	DA	0	30000	135000	+350%
SĂVĂDISLA	DA	DA	0	0	0	0
SIC	NU	<i>Lipsă răspuns</i>	0	0	<i>Lipsă răspuns</i>	-
ȘUATU	NU	<i>Lipsă răspuns</i>	14870	0	<i>Lipsă răspuns</i>	-
ȚAGA	NU	DA	293558	0	0	0
TRITENII DE JOS	DA	DA	0	0	0	0
TURDA	DA	DA	1337222	689000	600000	-12,91%
TURENI	NU	DA	0	0	80.000	Orice e mai mare decât 0...
UNGURAȘ	NU	DA	476755	300000	<i>Lipsă răspuns</i>	-
VAD	NU	NU	38700	140000	1850000	+1221,42%
VALEA IERII	NU	DA	0	3490000	0	-100%
VIISOARA	NU	DA	0	0	208.000	Orice e mai mare decât 0...
VULTURENI	DA	DA	0	0	0	0

TOTAL	TOTAL	TOTAL	TOTAL	Diferență procentuală
27	59	110.636.896	127.803.787	+15,51%

Școli curate a adus educației locale din județul Cluj un plus de

RON	EUR
17.166.891	3.576.435

Conform Institutului Național de Statistică (analiză realizată în 2020), Clujul ocupa locul doi, după București, în clasamentul județelor din perspectiva PIB/cap de locuitor. Totuși, acest aspect nu s-a reliefat în acordarea bursei elevilor: în anul 2020, 58 din 82 autorități publice locale **nu respectau legislația cu privire la bursele elevilor** (70,73%). În anul 2021, numărul localităților care acordă burse a sărit de dublul numărului analizat în 2021: **59 de administrații publice locale acordă astăzi burse elevilor** (71,95), așa cum prevede Legea educației. Astfel:

- 35 primării, care nu acordau fonduri pentru bursele elevilor în 2020, acordă aceste fonduri în 2021 (reprezentând 43,20% din totalul UAT-urilor);
- 2 primării, care acordau fonduri pentru bursele elevilor în 2020, nu acordă fonduri pentru îndeplinirea acestei obligații în 2021 (reprezentând 2,46% din totalul UAT-urilor);

În ceea ce privește alocarea fondurilor pentru investițiile în școli, componentă a finanțării complementare a educației:

- **27 primării au majorat bugetul destinat investițiilor în 2021**, față de anul 2020 (reprezentând 32,92% din totalul nr. UAT);
- în cazul a 18 autorități locale, s-a înregistrat o scădere a acestor fonduri destinate investițiilor în unitățile de învățământ preuniversitar (reprezentând 21,95% din totalul UAT-urilor). Această scădere poate fi datorată unui număr de factori: bugetul mai scăzut al UAT, datorat scăderii economiei locale și a gradului de colectare, schimbarea administrației după alegerile locale din 2020, **însă nu justifică inacțiunea autorităților publice locale în ceea ce privește investiția în sectorul educațional.**

La ora actuală, cel puțin 28 de administrații publice locale din județul Cluj nu au prevăzute în bugetul anului 2021 fonduri destinate investițiilor în unitățile de învățământ preuniversitar (34,14%). Totuși, este de notat faptul că, per total, **suma fondurilor destinate investițiilor în școli la nivelul județului a crescut în 2021, raportat la 2020, de la 110.636.896 lei la 127.803.787 lei**. Aceasta reprezintă o creștere procentuală de 15,51%, în cifre absolute 17.166.891 lei (peste 3,5 milioane de euro).

În ceea ce privește situația din municipiul Cluj-Napoca, unul dintre cele mai dezvoltate municipii din România, observăm faptul că administrația a continuat să acorde burse elevilor

în 2021, însă bugetul destinat investițiilor a scăzut cu 59,73% (de la 44.939.000 lei la 18.094.000 lei).

Judetul Mures

UAT	HCL burse - aprilie 2020	HCL burse - martie 2021	Execuție investiții 2019	Alocare investiții 2020	Alocare investiții 2021	Dif. procentuală 2020-2021
Acatari	NU	DA	1729000	1345000	650000	-51,67%
ADAMUS	DA	DA	0	0	50.000	Orice e mai mare decât 0...
Albesti	NU	DA	0	0	1.632.000	Orice e mai mare decât 0...
ALUNIS	NU	DA	19459	40000	25000	-37,50%
Apold	NU	NU	0	0	100000	Orice e mai mare decât 0...
Atintis	NU	DA	0	0	0	0
BAGACIU	DA	DA	307218	0	3.358.000	Orice e mai mare decât 0...
BAHNEA	NU	DA	564580	2636000	1.003.000	-61,94%
Bala	NU	NU	0	0	60000	Orice e mai mare decât 0...
Baluseri	NU	DA	0	0	1.193.000	Orice e mai mare decât 0...
BAND	DA	DA	0	0	2.900.000	Orice e mai mare decât 0...
BATOS	NU	DA	493771	1316000	1.000.060	-24%
Beica de Jos	NU	DA	0	0	1464000	Orice e mai mare decât 0...
Bereni	NU	DA	78820	3311000	3311000	0
BICHIS	NU	DA	0	0	0	0
Bogata	NU	DA	49830	0	10000	Orice e mai mare decât 0...
Brancovenesti	NU	DA	0	0	366.000	Orice e mai mare decât 0...
BREAZA	NU	NU	0	0	0	0
Cevasu de Cimpie	NU	DA	0	0	0	0
CHETANI	NU	DA	0	0	20000	Orice e mai mare decât 0...
Chibed	NU	NU	0	0	10000	Orice e mai mare decât 0...
Chiheru de Jos	NU	DA	0	0	68000	Orice e mai mare decât 0...

Coroisinmartin	NU	DA	0	40000	0	-100%
Corunca	NU	NU	0	0	0	0
Cozma	NU	DA	232930	101000	<i>Lipsă răspuns</i>	-
CRACIUNESTI	NU	DA	0	738000	550000	-25,47%
Crăiești	NU	DA	26000	0	0	0
Cristești	NU	DA	0	0	4.146.000	Orice e mai mare decât 0...
CUCERDEA	NU	DA	266723	0	228.000	Orice e mai mare decât 0...
CUCI	NU	DA	0	0	50.000	Orice e mai mare decât 0...
Daneș	NU	DA	100476	2630000	414000	-84,25%
DEDA	NU	DA	671195	1531000	4750000	+210,25%
EREMITU	NU	DA	1547000	190000	2389000	+1157,36%
ERNEI	NU	DA	782517	129100	2023000	+1467%
FANTÂNELE	DA	DA	1123122	1508000	3672000	+143,50%
Farăgău	NU	DA	51136	2036000	100000	-95,08%
Galești	NU	DA	189936	4787000	3.570.000	-25,42%
GANEȘTI	NU	NU	28000	15000	0	-100%
Gheorghe Doja	NU	DA	0	3413000	200000	-94,14%
GHINDARI	NU	DA	12000	2806000	0	-100%
GLODENI	NU	DA	348701	5472000	4576000	-16,37%
Gornești	NU	DA	337630	0	94000	Orice e mai mare decât 0...
Grebenișu de Cimpie	NU	DA	332000	95000	<i>Lipsă răspuns</i>	-
Gurghiu	NU	DA	0	0	5.310.000	Orice e mai mare decât 0...
HODAC	NU	DA	0	0	4.151.000	Orice e mai mare decât 0...
Hodosa	NU	DA	29000	1028000	508000	-50,58%
IBANESTI	NU	DA	180891	154000	0	-100%
Iclanzel	NU	DA	438000	2500000	2500000	0
Ideciu de Jos	NU	NU	0	0	0	0
IERNUT	NU	DA	4459654	245000	532.000	+117,14%
Livezeni	NU	DA	0	0	0	0
LUDUS	DA	DA	427911	221000	396000	+79,18%
Lunca	NU	NU	0	0	0	0
LUNCA BRADULUI	NU	DA	154455	6084000	4948000	-18,67%
MADĂRAȘ	DA	DA	0	0	436.000	Orice e mai mare decât 0...

Magherani	NU	NU	1287408	1183000	0	-100%
MICA	NU	DA	33000	1382000	3.909.000	+182,85%
MIERCUREA NIRAJ	NU	DA	485209	1740000	0	-100%
MIHESU DE CIMPIE	NU	NU	33164	15000	0	-100%
Nades	NU	DA	106250	1768000	3180000	+79,86%
Neaua	NU	DA	0	0	200000	Orice e mai mare decât 0...
OGRA	DA	DA	139000	6587000	2954000	-55,15%
Panet	NU	DA	267352	3543000	3830000	+8,10%
PAPIU ILARIAN	NU	DA	53000	0	0	0
Pasareni	NU	DA	87000	5000000	0	-100%
Petelea	NU	NU	0	0	0	0
POGACEAUA	NU	NU	63360	70000	0	-100%
RASTOLITA	NU	DA	153744	140000	138000	-1,42%
REGHIN	DA	DA	1044266	8234000	2583000	-68,63%
Riciu	NU	DA	244000	0	0	0
RUSII MUNTI SANCRAIU DE MURES	NU	DA	0	0	570000	Orice e mai mare decât 0...
SANGEORGIU DE MURES	DA	DA	0	0	934000	Orice e mai mare decât 0...
Sangeorgiu de Padure	NU	NU	138924	10000	5.828.000	+58180%
Sanpetru de Campie	NU	DA	0	0	142274	Orice e mai mare decât 0...
SANTANA DE MURES	DA	DA	0	0	1.998.000	Orice e mai mare decât 0...
Sarateni	NU	DA	0	0	1.347.000	Orice e mai mare decât 0...
SARMASU	DA	NU	21006	84000	636000	+657,14%
Saschiz	NU	DA	1421999	70000	3700000	+5185,71%
Saulia	NU	DA	17123	61000	90.000	+47,54%
SIGHISOARA	DA	DA	11500	2107000	1581000	-24,96%
Sincai	NU	NU	0	0	1526000	Orice e mai mare decât 0...
Singer	NU	DA	633921	498000	0	-100%
Sinpaul	NU	DA	0	0	8600000	Orice e mai mare decât 0...
Solovastru	NU	NU	70000	0	80000	Orice e mai mare decât 0...
SOVATA	NU	DA	96882	0	148000	Orice e mai mare decât 0...

STANCENI	NU	DA	160596	54000	5.000	-90,74%
Suplac	NU	DA	64704	200000	89000	-55,50%
SUSENI	NU	NU	0	100000	0	-100%
TARGU MURES	NU	DA	2492701	3083549	11.928.670	+286,84%
TARNAVENI	DA	DA	67161	500000	589000	+17,80%
Taureni	NU	DA	0	0	0	0
UNGHENI	NU	DA	1280351	81000	96000	+18,51%
Valea Larga	NU	DA	0	0	0	0
Vargata	NU	DA	372331	4695000	4957687	+5,59%
VATAVA	NU	NU	0	0	70000	Orice e mai mare decât 0...
Vetca	NU	NU	212000	0	0	0
VIISOARA	NU	DA	365311	4667000	3337000	-28,49%
Vinatori	NU	DA	212000	0	4640000	Orice e mai mare decât 0...
Voivodeni	NU	DA	0	0	0	0
Zagar	NU	DA	1000	10000	0	-100%
Zau de Cimpie	NU	DA	199902	5230000	7800000	+49,13%
	TOTAL	TOTAL		TOTAL	TOTAL	Diferență procentuală
	14	82		95.553.649	140.249.691	+46,77%

Școli curate a adus educației locale din județul Mureș un plus de

RON	EUR
44.696.042	9.311.675

În ceea ce privește județul Mureș, analiza comparativă a alocațiilor bugetare destinate educației reliefează următoarele aspecte, în ceea ce privește acordarea burselor:

- 69 UAT-urilor (reprezentând 67,64% din totalul administrațiilor locale), care nu au alocat fonduri pentru bursele elevilor în 2020, **au acordat aceste fonduri în bugetul anului 2021;**
- 2 UAT-uri (reprezentând 1,96% din totalul administrațiilor locale), care au alocat fonduri pentru burse în 2020, nu au alocat aceste fonduri în bugetul aferent anului 2021;

Pentru o abordare holistă asupra fenomenului, putem conchide asupra faptului că există o îmbunătățire semnificativă la nivelul județului Mureș în ceea ce privește acordarea bursei: dacă în anul 2020, doar 14 administrații publice locale respectau acest drept al elevilor (14,72%), **în 2021 există 82 de unități administrativ teritoriale care acordă burse (80,39%)**, aprobând în acest sens o hotărâre de consiliu local pentru stabilirea numărului și cuantumului bursei. De subliniat este faptul că una dintre localitățile în care s-a decis acordarea bursei este chiar municipiul reședință de județ, **Târgu Mureș**, în care, de asemenea, bursele nu erau acordate în anul 2020. În prezent, UAT-ul cu cel mai mare număr de elevi din județ se află în legalitate, fiind aprobată o hotărâre de consiliu local pentru aprobarea numărului și cuantumului tuturor celor 4 tipuri de burse, acestea fiind plătite în mod efectiv, cu regularitate, către elevi.

La capitolul investiții, situația rezultată în urma analizei coroborate a datelor indică următoarele statistici:

- **47 de administrații locale** (46,07% din totalul UAT-urilor) **au crescut bugetul destinat investițiilor în 2021**, comparativ cu alocarea pentru anul 2020;
- 32 de administrații locale (31,37% din totalul UAT-urilor), care în anul 2020 alocuau 0 lei pentru investiții în școli, **au bugetat în 2021 sume considerabile**;
- 31 de administrații locale (30,39% din totalul UAT-urilor) au alocat, în anul 2021, o sumă mai mică în comparație cu bugetul anului 2020 pentru investițiile în unitățile de învățământ preuniversitar.

Această statistică, alături de numărul de 26 de administrații publice locale (25,49%), care nu acordă, la ora actuală, nicio sumă destinată investițiilor în școli, la nivelul județului Mureș, indică faptul că este nevoie de un grad mai mare de responsabilitate al autorităților publice locale în raport cu școlile, în vederea modernizării infrastructurii educaționale. Situația nu este aceeași în mediul urban, unde tendința dezvoltării din punct de vedere economic este favorizată de prezența unui cumul de factori, fapt reliefat în cazul municipiului de reședință. Bugetul municipiului Târgu Mureș a crescut, la capitolul investiții în școli, cu 286%.

Cumulat, în anul 2020, fondurile alocate investițiilor în școli însumau 95.553.649 lei pentru toate administrațiile locale din județul Mureș. În anul 2021, această sumă este cu 46,77% mai mare, ajungând la 140.249.691 lei, echivalentul a peste 9,3 milioane de euro.

Judetul Timis

UAT	HCL burse - aprilie 2020	HCL burse - aprilie 2021	Execuție investiții 2019	Alocare investiții 2020	Alocare investiții 2021	Dif. procentuală 2020-2021
Balint	NU	DA	0	0	0	0
Banloc	NU	DA	688813	2154940	70.000	-96,75%
Bara	NU	<i>Lipsă răspuns</i>	0	0	<i>Lipsă răspuns</i>	-
Barna	NU	DA	276822	240000	197.000	-17,91%
BEBA VECHE	DA	DA	0	0	0	0
BECICHERECU MIC	NU	DA	10264	60000	10.000	-83,33%
BELINT	NU	DA	383305	94000	151.000	+60,63%
BETHAUSEN	NU	NU	0	274000	0	-100%
BILED	NU	DA	30000	0	31.000	Orice e mai mare decât 0...
BIRDA	NU	DA	0	0	0	0
Bogda	NU	<i>Lipsă răspuns</i>	0	0	<i>Lipsă răspuns</i>	-
Boldur	NU	NU	0	0	92.000	Orice e mai mare decât 0...
Brestovat	NU	NU	0	0	0	0
BUCOVAT	NU	DA	0	0	231.000	Orice e mai mare decât 0...
BUZIAS	NU	NU	1945063	689500	677.700	-1,71%
CARPINIS	NU	DA	156615	0	70.000	Orice e mai mare decât 0...
CENAD	NU	DA	0	65000	256.000	+293,84%
CENEI	NU	DA	466062	95500	0	-100%
CHECEA	NU	DA	0	10000	400.000	+3900%
Cheveresu Mare	NU	<i>Lipsă răspuns</i>	0	0	<i>Lipsă răspuns</i>	-
CIACOVA	NU	DA	0	0	1.984.000	Orice e mai mare decât 0...
COMLOSU MARE	NU	DA	0	55000	100.000	+81,81%
COSTEIU	NU	DA	0	0	0	0
Criciova	NU	DA	0	0	57.000	Orice e mai mare decât 0...
CURTEA	DA	DA	0	0	75.000	Orice e mai mare decât 0...
Darova	NU	NU	35700	0	0	0
DENTA	NU	NU	25000	0	0	0

DETA	NU	DA	70000	199470	0	-100%
DUDESTII NOI	NU	DA	74943	0	1.058.500	Orice e mai mare decât 0...
DUDESTII VECHI	NU	DA	538114	200000	310.000	+55%
DUMBRAVA	NU	NU	0	0	200.000	Orice e mai mare decât 0...
DUMBRAVITA	NU	DA	843298	11250000	176.850	-98,42%
Faget	NU	DA	0	0	20.000	Orice e mai mare decât 0...
Fardea	NU	DA	10020	15390	32.000	+107,92%
FIBIS	NU	DA	15000	0	263.000	Orice e mai mare decât 0...
Foeni	NU	DA	0	0	0	0
GATAIA	NU	DA	0	0	1.267.400	Orice e mai mare decât 0...
GAVOJDIA	NU	NU	64000	1115000	295.000	-73,54%
GHILAD	NU	DA	0	316760	5.000	-98,42%
GHIRODA	NU	DA	806285	4140000	1.058.020	-74,44%
Ghizela	NU	DA	7747	0	25.000	Orice e mai mare decât 0...
GIARMATA	NU	DA	6626985	7122000	75.000	-98,94%
Giera	NU	NU	100629	74000	0	-100%
GIROC	NU	DA	11300	108000	323700	+199,72%
GIULVAZ	NU	DA	200457	1553926	2.430.000	+56,37%
Gottlob	NU	DA	1043908	15000	22.000	+46,66%
Iecea Mare	NU	NU	0	0	0	0
Jamu Mare	NU	DA	128500	0	350.000	Orice e mai mare decât 0...
JEBEL	NU	DA	0	0	0	0
JIMBOLIA	DA	DA	0	0	0	0
Lenauheim	NU	DA	77350	0	0	0
LIEBLING	NU	DA	0	0	0	0
Livezile	NU	DA	158750	500000	297.000	-40,60%
LOVRIN	NU	DA	0	0	6.727.280	Orice e mai mare decât 0...
LUGOJ	NU	DA	421117	300000	9.043.290,00	+2914,43%
Manastiur	NU	NU	51230	264910	847.400	+219,88%
MARGINA	NU	NU	0	0	50.000	Orice e mai mare decât 0...
MASLOC	NU	DA	15000	89000	0	-100%
MORAVITA	NU	DA	442793	455590	885.000	+94,25%
MOSNITA NOUA	NU	DA	1232239	1217390	3.205.500	+163,30%

NADRAG	NU	NU	91905	300000	4.150.000	+1283,33%
Nitchidorf	NU	DA	33297	100000	0	-100%
Ohaba Lunga	NU	NU	0	0	0	0
Ortisoara	NU	DA	0	0	54.500	Orice e mai mare decât 0...
Otelec	NU	DA	0	0	59.000	Orice e mai mare decât 0...
Padureni	NU	DA	0	0	148.050	Orice e mai mare decât 0...
PARTA	NU	DA	1298500	1030780	90.000	-91,26%
PECIU NOU	NU	<i>Lipsă răspuns</i>	308646	1320930	<i>Lipsă răspuns</i>	-
PERIAM	NU	DA	96585	246900	1.087.300	+340,38%
PESAC	NU	DA	0	0	0	0
Pietroasa	NU	DA	31030	40000	0	-100%
Pischia	NU	NU	676580	37500	0	-100%
Racovita	NU	NU	186000	395000	0	-100%
RECAS	NU	<i>Lipsă răspuns</i>	0	0	<i>Lipsă răspuns</i>	-
Remetea Mare	NU	<i>Lipsă răspuns</i>	0	0	<i>Lipsă răspuns</i>	-
SACALAZ	NU	<i>Lipsă răspuns</i>	613149	223000	<i>Lipsă răspuns</i>	-
Sacosu Turcesc	NU	DA	0	0	433.710	Orice e mai mare decât 0...
SAG	NU	DA	0	445000	2.068.240	+364,77%
Sanandrei	NU	<i>Lipsă răspuns</i>	0	0	<i>Lipsă răspuns</i>	-
SANDRA	NU	DA	118912	90000	90.000	0
SANMIHAIU ROMAN	DA	DA	336996	425000	124.098	-70,80%
Sannicolau Mare	NU	DA	441390	1744900	967.060	-44,57%
SANPETRU MARE	NU	DA	0	0	0	0
SARAVALE	NU	<i>Lipsă răspuns</i>	0	220000	<i>Lipsă răspuns</i>	-
SATCHINEZ	NU	DA	2306589	3295000	90.000	-97,26%
SECAS	NU	<i>Lipsă răspuns</i>	0	240000	<i>Lipsă răspuns</i>	-
Stiuca	NU	NU	205846	331000	271.000	-18,12%
Teremia Mare	NU	DA	450576	5194280	4.281.400	-17,57%
TIMISOARA	DA	DA	0	57.922.400	95.000.000	+64%
Tomesti	NU	NU	0	0	0	0
Tomnatic	NU	DA	0	0	4.500	Orice e mai mare decât 0...

TOPOLOVATU MARE	NU	DA	43000	0	0	0
TORMAC	NU	NU	78820	316700	169.050	-46,62%
Traian Vuia	NU	NU	0	0	0	0
UIVAR	NU	DA	944406	50000	113.000	+126%
VALCANI	NU	DA	0	0	112.000	Orice e mai mare decât 0...
Varias	NU	NU	0	0	300.000	Orice e mai mare decât 0...
VICTOR VLAD DELAMARINA	NU	DA	40778	0	18.800	Orice e mai mare decât 0...
VOITEG	NU	DA	135897	0	60.000	Orice e mai mare decât 0...

TOTAL	TOTAL	TOTAL	TOTAL	Diferență procentuală
5	67	106.242.266	143.060.348	34,65%

**Școli curate a adus educației locale din
județul Timiș un plus de**

RON	EUR
36.818.802	7.670.433

În analiza realizată în anul 2020, Institutul Național de Statistică informa asupra faptului că județul Timiș se află pe locul 3 la nivel național în ceea ce privește PIB-ul/locuitor, fiind devansat doar de către municipiul București și județul Cluj. În același an 2020, doar 5 autorități locale din județul Timiș (5,05%) acordau burse elevilor. În 2021, **numărul administrațiilor locale care acordă burse școlare este 67 (67,67%)**, din totalul de 99 de UAT-uri.

Conform analizei realizate de Școli curate, în baza informațiilor de interes public obținute de la autoritățile publice locale, situația comparativă se arată astfel:

- 62 de administrații locale care nu acordau burse în anul 2020, acordă burse în anul 2021, reprezentând 62,62% din totalul UAT;
- Toate autoritățile locale care acordau burse în anul 2020 continuă să acorde burse și în anul 2021.

Investițiile în unitățile de învățământ preuniversitar sunt necesare în vederea modernizării școlilor și a adaptării infrastructurii educaționale la actualele repere ale

procesului instructiv-educativ, în vederea creșterii calității actului de educație. La acest capitol, remarcăm următoarele aspecte:

- în cazul a 44 dintre autoritățile locale, s-a înregistrat o creștere a fondurilor destinate investițiilor în unitățile de învățământ preuniversitar, reprezentând 44,44% din totalul UAT;
- remarcăm, totodată, că 24 de UAT-uri (24,24%), care în anul 2020 nu alocu niciun leu pentru investițiile în școli, au bugetat în 2021 credite bugetare în acest sens;
- în alte 24 dintre UAT-uri s-a înregistrat o scădere a fondurilor pentru investiții în educație, reprezentând 24,24% din totalul UAT;
- despre cel puțin 28 de UAT-uri din județul Timiș (28,28%) se poate că spune că nu acordă nimic pentru investițiile în școli în anul 2021, alte 10 administrații locale refuzând să ne furnizeze un răspuns.

Suma tuturor fondurilor acordate de administrațiile publice locale pentru investiții în anul 2021 reprezintă 143.060.348 lei. În 2020, această sumă atinge valoarea de 106.242.266 lei, așadar, se înregistrează o creștere de 34,65%, ceea ce în cifre absolute înseamnă 36.818.802 lei, aproximativ 7.7 milioane de euro. La nivelul municipiului Timișoara, observăm faptul că bursele continuă să fie acordate și în anul 2021, iar dacă în anul 2020 erau acordate fonduri pentru investiții în unitățile de învățământ preuniversitar în valoare de 57.924.000 lei, bugetul pentru anul 2021 prevede o sumă de 95.000.000 lei pentru acest capitol.

Judetul Vâlcea

UAT	HCL burse - aprilie 2020	HCL burse - aprilie 2021	Execuție investiții 2019	Alocare investiții 2020	Alocare investiții 2021	Dif. procentuală 2020-2021
Alunu	NU	DA	0	0	34000	Orice e mai mare decât 0...
Amarasti	NU	DA	0	0	0	0
Babeni	NU	DA	441484	4065110	101700	-97,49%
Baile Govora	NU	DA	18135	0	1000	Orice e mai mare decât 0...
Baile Olanesti	NU	DA	643699	0	71400	Orice e mai mare decât 0...

Balcesti	NU	NU	142000	10000	0	-100%
Barbatesti	NU	NU	0	0	0	0
Berbesti	DA	DA	0	0	60000	Orice e mai mare decât 0...
Berislavesti	NU	DA	0	0	189480	Orice e mai mare decât 0...
Boisoara	NU	NU	5490	4000	30000	+650%
Brezoi	NU	DA	2894309	0	7.123.970	Orice e mai mare decât 0...
Budesti	NU	DA	690562	0	650.000	Orice e mai mare decât 0...
Bujoreni	NU	DA	1042853	4643000	60000	-98%
Bunesti	NU	DA	0	0	330000	Orice e mai mare decât 0...
Caineni	NU	DA	350000	750000	850000	+13,33%
Calimanesti	DA	DA	2837908	5917800	3000000	-49,30%
Cernisoara	NU	NU	0	0	8.142.460	Orice e mai mare decât 0...
Copăceni	NU	DA	0	0	50000	Orice e mai mare decât 0...
Costesti	NU	DA	1101153	200000	200000	0
Crețeni	NU	DA	0	0	100000	Orice e mai mare decât 0...
Daesti	NU	NU	91053	10000	30000	200%
Danicei	NU	Lipsă răspuns	7710	4000	Lipsă răspuns	-
Diculesti	NU	Lipsă răspuns	173017	173017	Lipsă răspuns	-
Dragasani	DA	Lipsă răspuns	2179280	2762200	Lipsă răspuns	-
Dragoesti	NU	NU	0	0	0	0
Fartatesti	NU	DA	21625	12000	0	-100%
Fauresti	NU	Lipsă răspuns	723120	170000	0	-100%
Francesti	NU	DA	0	0	0	0
Galicea	NU	DA	153651	0	0	0
Ghioroiu	NU	DA	0	13000	50.000	+284,61%
Glavile	nu	DA	1676	0	200000	Orice e mai mare decât 0...
Golesti	NU	DA	0	2400	45000	+1775%
Gradistea	NU	DA	0	0	0	0
Gusoeni	NU	DA	692970	7500	0	-100%
Horezu	NU	DA	133877	304174	8482000	+2688,53%
Ionești	NU	NU	0	0	0	0

Lacusteni	NU	NU	0	0	0	0
Ladesti	NU	NU	0	0	0	0
Lalosu	NU	DA	0	0	520000	Orice e mai mare decât 0...
Lapusata	NU	DA	0	0	20000	Orice e mai mare decât 0...
Livezi	NU	NU	0	0	30000	Orice e mai mare decât 0...
Lungesti	NU	DA	0	9144	390000	4165,09%
Maciuca	NU	DA	1248608	690590	0	-100%
Madulari	NU	DA	86870	0	35000	Orice e mai mare decât 0...
Malaia	NU	DA	0	0	42570	Orice e mai mare decât 0...
Maldaresti	NU	DA	44131	48000	30000	-37,50%
Mateesti	NU	DA	21625	12000	60000	+400%
Mihaesti	NU	NU	759164	870000	<i>Lipsă răspuns</i>	-
Milcoiu	NU	NU	0	0	<i>Lipsă răspuns</i>	-
Mitrofani	NU	DA	0	0	0	0
Muereasca	NU	DA	29780	6000	32860	+447,66%
Nicolae Balcescu	NU	DA	0	0	2230000	Orice e mai mare decât 0...
Ocnele Mari	nu	DA	24205	2421652	140000	-94,21%
Olanu	NU	NU	0	0	0	0
Orlesti	NU	DA	22800	110000	0	-100%
Otesani	NU	DA	0	0	0	0
Pausesti Maglasi	NU	DA	812107	18720	23.300	+24,46%
Pausesti Otăsău	nu	DA	299931	0	0	0
Perisani	NU	DA	13000	3000	40000	+1233,33%
Pesceana	NU	DA	0	4000	0	-100%
Pietrari	NU	DA	0	63000	610500	+869,04%
Popesti	NU	NU	2823	0	0	0
Prundeni	NU	DA	0	0	1906000	Orice e mai mare decât 0...
Racovita	NU	NU	0	0	0	0
Ramnicu Valcea	DA	NU	2791097	4.871.000	9.263.890	+90,18%
Roesti	NU	DA	40150	0	0	0
Rosiile	NU	DA	4100	32600	183.000	+461,34%
Runcu	NU	DA	0	0	0	0

Salatrucel	NU	DA	700	100000	100000	0
Scundu	NU	DA	0	0	0	0
Sinesti	NU	NU	0	100000	<i>Lipsă răspuns</i>	-
Sirineasa	NU	DA	0	0	310000	Orice e mai mare decât 0...
Slatioara	NU	DA	0	0	139200	Orice e mai mare decât 0...
Stanesti	NU	DA	564535	0	150000	Orice e mai mare decât 0...
Stefanesti	NU	DA	0	0	50000	Orice e mai mare decât 0...
Stoenesti	NU	NU	1164060	3264000	<i>Lipsă răspuns</i>	-
Stoilesti	NU	DA	32000	32000	60.000	+87,50%
Stroesti	NU	DA	0	0	0	0
Susani	NU	NU	1686430	1281670	<i>Lipsă răspuns</i>	-
Sutesti	NU	DA	0	0	0	0
Tetoiu	NU	DA	0	0	828400	Orice e mai mare decât 0...
Titesti	NU	DA	66978	55000	0	-100%
Tomsani	NU	NU	0	0	145000	Orice e mai mare decât 0...
Vaideeni	NU	DA	0	0	0	0
Valea Mare	NU	DA	0	0	67500	Orice e mai mare decât 0...
Vladesti	NU	DA	68300	0	0	0
Voicesti	NU	DA	139136	333000	154.700	-53,54%
Voineasa	NU	DA	2000	74200	<i>Lipsă răspuns</i>	-
Zatreni	NU	NU	5028000	180000	<i>Lipsă răspuns</i>	-

TOTAL	TOTAL	TOTAL	TOTAL	Diferență procentuală
4	64	24.691.667	47.362.930	+91,81%

Școli curate a adus educației locale din județul Vâlcea un plus de

RON	EUR
22.671.262	4.723.179

În anul 2020, doar 4 dintre cele 89 de localități din județul Vâlcea (4,49%) acordau burse elevilor, respectând dreptul constituțional al acestora. Analizând situația reliefată în tabelul comparativ, **notăm că 62 autorități locale (69,66%), care nu acordau burse elevilor**

în 2020, au alocat fondurile necesare pentru plata burselor elevilor în bugetul local al anului 2021. În total, în anul 2021, elevii din 64 de localități din județul Vâlcea beneficiază de burse școlare, dintr-un total de 89 (71,91%).

Realizarea investițiilor în baza materială a unităților de învățământ preuniversitar, respectiv a consolidărilor și reparațiilor capitale ale edificiilor școlare, reprezintă obligații ale autorităților locale pentru asigurarea condițiilor minime necesare derulării procesului educativ și creșterea calității actului de educație. În acest sens, în urma efectuării unei analize comparative asupra bugetelor locale din 2020 și 2021, reies următoarele:

- **39 de administrații locale au alocat în 2021 mai multe fonduri pentru investiții în unitățile de învățământ preuniversitar, față de anul 2020,** reprezentând 43,82% din totalul UAT-urilor;
- în cazul a 14 autorități locale s-a înregistrat o scădere a fondurilor alocate pentru investiții în unitățile de învățământ preuniversitar în 2021, comparativ cu alocările din 2020, reprezentând 15,73% din totalul UAT-urilor;
- **cel puțin 31 de primării nu acordă deloc fonduri pentru investiții în școli,** reprezentând 34,83% din totalul UAT-urilor.

Se remarcă o creștere de 91,81% la bugetul investițiilor în școli, cumulat pentru toate administrațiile publice locale din județ, de la 24.691.667 lei la 47.362.930 lei, echivalentul a aprox. 4.7 milioane de euro.

La capitolul investiții, municipiul reședință de județ acordă astăzi 9.263.890 lei, conform bugetului pentru anul 2021, față de 4.871.000 lei, cât erau alocați în bugetul anului 2020. Aceasta reprezintă o creștere de 90,18%. Totuși, subliniem faptul că este relevant ca decidenții să respecte toate obligațiile privind educația din legislația în vigoare, de aceea primăria trebuie să aprobe o hotărâre de Consiliu Local prin care reglementează numărul și cuantumul burselor școlare.

V. FILOSOFIA SCHIMBĂRII

Cumulat, pentru toate județele de intervenție – Bacău, Cluj, Mureș, Timiș și Vâlcea, acțiunile locale derulate în perioada 2020-2021 în cadrul proiectului Școli curate au contribuit la următoarele rezultate:

- a. creșterea numărului de administrații locale care respectă dreptul la burse al elevilor, **de la 56 (12,06%) la 322 (69,39%)**, dintr-un total de 464 de unități administrativ-teritoriale implicate în proiect, **ceea ce reprezintă o creștere de aprox. 500%**;
- b. majorarea bugetului cumulat pentru investiții în școli și cheltuieli cu reparații capitale/consolidări, **de la aprox. 410 milioane lei la aprox. 554 milioane lei (creștere de 35,6%)**, ceea ce se traduce în **aprox. 144 milioane de lei alocați suplimentar** de autoritățile locale în 2021, față de 2020, pentru serviciul public de educație din cele 5 județe.

Pentru a crea în mod real o schimbare la firul ierbii și a reuși atingerea acestor rezultate, **activitatea Școli curate s-a fundamentat pe o filosofie a schimbării îmbunătățită permanent**, pe baza evoluției proiectului și a interacțiunilor cu factorii de decizie. În centrul filosofiei noastre au stat: **(i)** responsabilizarea cetățenilor, în special a elevilor, precum și a factorilor de decizie; **(ii)** activitatea locală – demersurile să fie inițiate în locul unde nevoia există și de către persoanele care o resimt; **(iii)** principiul bulgărelui de zăpadă – dacă autoritatea de monitorizare își exercită atribuțiile, prevederile legale vor fi puse în aplicare. Toate aceste trei direcții principale au fost subsumate necesității de a asigura **creșterea gradului de implicare civică și sustenabilitatea acțiunilor locale întreprinse**.

Pentru ca demersurile de creștere a bunei guvernări și a finanțării locale a educației să dureze mai mult decât perioada efectivă a proiectului, **agenții schimbării au fost ambasadorii bunei guvernări în școli și licee** – elevi voluntari, 5 în fiecare județ, mentorați și sprijiniți de un coordonator local cu experiență în community building și implicare civică. De asemenea, în 3 din cele 5 județe, activitatea proiectului a fost sprijinită de organismele de reprezentare a elevilor: **Bacău** – Asociația Elevilor din Bacău și Consiliul Județean al Elevilor; **Timiș** – Consiliul Județean al Elevilor; **Vâlcea** – Asociația Vâlceană a Elevilor și Consiliul Județean al Elevilor.

La Societatea Academică din România susținem importanța *evidence-based policy*, **astfel încât primul pas a fost realizarea unei diagnoze obiective**, care să arate gradul și modul în care cele 464 de administrații locale respectă dreptul elevilor la burse școlare și își îndeplinesc obligația de finanțare a investițiilor din școli, precum și a cheltuielilor cu reparații capitale și consolidări (metodologia prezentată *supra*). Toate cele 5 rapoarte locale au fost lansate în cadrul unor conferințe unde au participat factori de decizie și alți actori relevanți, care au luat cunoștință de rezultate și au prezentat, din perspectiva lor, soluții pentru

îmbunătățirea situației. În cazul a trei evenimente locale (Vâlcea, Timiș, Cluj), organizate în luna septembrie, acestea au fost și prilejul unor dezbateri cu candidații la alegerile locale din municipiul reședință de județ.

În urma rapoartelor care au ilustrat situația inițială, **toate cele 464 de administrații locale au fost în mod individual petiționate**, începând cu luna octombrie, fiindu-le solicitat să se conformeze prevederilor legale în materia acordării burselor școlare și asigurării sumelor necesare pentru investiții în școli, respectiv să le aloce pe acestea din urmă în concordanță cu nevoile reale ale unităților de învățământ. Conform reglementărilor legale în vigoare (art. 8 din Ordonanța Guvernului nr. 27/2002), autoritățile publice au obligația de a răspunde petițiilor în termen de maximum 30 de zile. Însă, echipele locale Școli curate au fost nevoite, în aprox. jumătate din cazuri, să contacteze în mod repetat reprezentanții UAT-urilor, chiar și timp de trei luni, pentru a obține un răspuns la petiția înaintată.

În relația cu administrațiile publice locale, **echipele Școli curate au avut în perioada noiembrie 2020-martie 2021, cumulativ, 85 de întâlniri individuale (preponderent online, dar și față în față) cu primarii sau reprezentanții acestora**, pentru a discuta pe marginea respectării obligațiilor de acordare a burselor școlare și a sumelor necesare pentru investiții în unitățile de învățământ. În majoritatea cazurilor, discuțiilor cu reprezentanții UAT-urilor s-au axat pe sublinierea faptului că acordarea burselor pentru elevi și alocarea fondurilor necesare investițiilor în școli au caracter obligatoriu pentru autoritățile locale. În acest sens, pentru a răspunde tuturor întrebărilor și neclarităților reprezentanților autorităților locale, **în perioada martie-aprilie 2021 am organizat câte o masă rotundă de discuții pentru fiecare județ în parte**, la care, pe lângă primari, au luat parte reprezentanți ai inspectoratelor școlare județene, instituțiilor prefectului și parlamentari.

Un instrument deosebit de important în cadrul activității locale a fost reprezentat de responsabilizarea autorităților publice cu rol de monitorizare: **(a) inspectoratul școlar județean** (art. 95 alin. (1) din Legea educației – veghează la respectarea legii și mediază relațiile dintre școli și autoritățile locale) și **(b) instituția prefectului** (art. 253 lit. a) din Codul administrativ – monitorizează și asigură respectarea legii în județ, în calitate de reprezentant al Guvernului în teritoriu). În toate județele de intervenție, în urma solicitărilor transmise și a întâlnirilor avute cu reprezentanții celor două autorități, **atât prefectii, cât și inspectoratele școlare județene, au solicitat în mod formal primarilor să se conformeze obligațiilor legale de acordare a burselor școlare și finanțare a cheltuielilor cu investițiile în școli**. De

asemenea, ne-au oferit asigurări că își vor îndeplini și pe viitor obligația de monitorizare a respectării Legii educației naționale în teritoriu.

În marja proiectului Școli curate, Societatea Academică din România a fost interesată de problema acordării burselor școlare la nivelul înregii țări. De aceea, în luna septembrie 2020 am lansat, alături de Avocatul Poporului, **Raportul național privind respectarea dreptului fundamental la burse al elevilor în anul școlar 2019-2020**. Raportul, fundamentat pe date obținute de la toate cele 3182 de unități administrativ-teritoriale obligate să acorde burse, **ne-a arătat că 94,34% din administrațiile locale din toată țară încalcă cadrul legal în vigoare în materia dreptului la burse la elevilor**. Alături de o coaliție formată din 20 de organizații neguvernamentale cu activitate relevantă în domeniul educației, SAR a derulat o campanie de advocacy, care a contribuit la adoptarea HG nr. 1064/2020 (stabilirea cuantumului minim al burselor) și la acordarea a aprox. 530 milioane de lei din bugetul de stat, pentru ca autoritățile locale să plătească bursele la cuantumul minim. Astfel, asigurarea fondurilor necesare a contribuit semnificativ la creșterea numărului de UAT-uri care respectă dreptul la burse al elevilor.

VI. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

De multe ori, problemele cu care se confruntă sistemul românesc de educație țin, mai degrabă, **de aplicarea corectă a prevederilor legale, nu de nevoia modificării acestora**. Constatăm că acțiunea locală, a persoanelor aflate cel mai aproape de cauzele problemei și a factorilor responsabili de decizie, poate face diferența, iar elevii pot fi vectori reali ai schimbărilor în comunitate, care prin implicarea lor pot duce la un grad mai mare de acces la serviciul public de educație, precum și la creșterea calității acestuia.

Într-o societate ideală, toată lumea, guvernați și guvernanți, ar respecta de bună voie imperativele legii, însă istoria ne-a arătat deja că acest lucru nu este posibil. Din păcate, **constatăm în majoritatea cazurilor o indiferență generalizată a unităților administrativ-**

teritoriale în ceea ce ține de administrarea educației la nivel local, fiind nevoie ca cetățenii/organismele sociale și autoritățile publice cu rol de monitorizare să își îndrepte acțiunile în sensul obligării acestora la respectarea normativelor care reglementează îndatoririle autorităților locale în materia serviciului public de educație. De asemenea, chiar dacă un principiu fundamental al dreptului ne spune că „*nimeni nu poate invoca necunoașterea legii*”, **un număr însemnat de primari/funcționari din aparatul de specialitate al primarului nu cunoașteau obligațiile pe care unitatea administrativ-teritorială le are în procesul de guvernare al sistemului de educație.**

Chiar dacă, conform art. 105 alin. (2) din Legea educației naționale, finanțarea complementară se asigură, în primul rând, din bugetul local, aceeași normă legală prevede și obligația autorităților naționale de a asigura fonduri în acest sens prin sume defalcate din taxa pe valoare adăugată. **În bugetul de stat pe anul 2020 nu a fost prevăzut niciun leu cu această destinație, iar în bugetul pe anul 2021 au fost prevăzuți bani doar pentru plata burselor școlare.** Chiar dacă, conform practicii judiciare, autoritățile locale nu pot invoca lipsa banilor din bugetul local pentru a nu își îndeplini obligațiile (*Decizia civilă nr. 730/CA a Curții de Apel Constanța, octombrie 2020*), acest fapt nu reprezintă o scuză pentru ca Guvernul și Parlamentul să nu includă în bugetul de stat sume defalcate din TVA pentru asigurarea finanțării complementare, în solidar cu autoritățile locale. Efectele respectării dreptului la burse al elevilor și al asigurării unei finanțări adecvate pentru investiții în școli sunt: **(i)** asigurarea accesului liber la educație pentru toți copiii; **(ii)** scăderea abandonului școlar și încurajarea performanței elevilor; **(iii)** creșterea gradului de calitate a procesului instructiv-educativ.

Bursele școlare, deși patru la număr ca tip, sunt împărțite în două categorii, după efectele produse: **(a)** sprijinirea accesului la educație și scăderea abandonului școlar, în rândul elevilor aflați în situații de risc (bursele de studiu și ajutor social); **(b)** încurajarea și recompensarea performanței și a rezultatelor deosebite (bursele de performanță și de merit). Totodată, asigurarea fondurilor necesare pentru investiții în școli, respectiv reparații capitale/consolidări, este un instrument important în procesul de creștere a gradului de calitate a actului de educație, aflat în strânsă legătură cu starea bazei materiale a unității de învățământ. Nu în ultimul rând, **o finanțare adecvată a cheltuielilor instituțiilor școlare este cea mai bună măsură împotriva colectării fondului școlii, atacând direct cauzele problemei.** Atunci când autoritățile publice locale nu își îndeplinesc obligațiile legale în materia finanțării

unităților de învățământ, părinții elevilor își asumă, deseori, ei înșiși această povară, **caz în care asistăm la o dublă cotizație pentru finanțarea serviciului public de educație, cea din urmă fiind mascată și cauzatoare de corupție.**

Pe baza activității susținute la nivel local în perioada 2020-2021, în cadrul proiectului Școli curate, Societatea Academică din România formulează următoarele recomandări:

1. **Întărirea rolului prefectilor și a inspectoratelor școlare județene de asigurare a respectării legii în teritoriu:**

- a. Instituirea în sarcina prefectilor și a inspectoratelor școlare a atribuției de a realiza anual un ***Raport privind respectarea obligațiilor legale în domeniul educației de către autoritățile publice locale***, indicatorii pe care trebuie să se fundamenteze raportul urmând să fie stabiliți prin ordin al ministrului educației, pentru a permite actualizarea constantă (e.g. acordarea burselor școlare; subvenționarea transportului – fie că vorbim de cel local sau județean; alocarea de fonduri pentru investiții; reparații capitale și consolidări; naveta cadrelor didactice etc.);
- b. Ministerul Afacerilor Interne, prin Direcția Generală pentru Relațiile cu Instituțiile Prefectului, precum și Ministerul Educației, să ceară prefectilor și inspectorilor școlari generali **să realizeze o monitorizare constantă** a respectării în fapt de către administrațiile locale a obligațiilor acestora de acordare și plată a burselor școlare, precum și de asigurare a sumelor necesare pentru investiții în școli;
- c. În exercitarea prerogativei constituționale consacrate de art. 123 alin. (5) din Legea fundamentală, **prefecții să atace în contencios-administrativ** bugetele unităților administrativ-teritoriale care nu conțin fonduri destinate investițiilor în școli și plății burselor școlare, contravenind astfel dispozițiilor art. 105 alin. (2) din Legea educației naționale.

2. Parlamentul și Guvernul **să asigure alocarea, prin bugetul de stat, a unor sume defalcate din taxa pe valoare adăugată**, pentru ca administrațiile locale cu buget redus să poată finanța plata burselor școlare și a cheltuielilor cu investiții în școli, respectiv reparații capitale/consolidări ale edificiilor școlare.

3. Ministerul Educației, în colaborare cu Asociația Comunelor din România, Asociația Orașelor din România, Asociația Municipiilor din România, precum și alte organizații neguvernamentale relevante, **să elaboreze un ghid al obligațiilor autorităților locale cu privire la serviciul public de educație**, care să cuprindă, holistic, toate îndatoririle primarilor și consiliilor locale în materie de guvernare a sistemului de educație.
4. Partidele de proveniență ale primarilor din România (Partidul Social Democrat, Partidul Național Liberal, Uniunea Democrată a Maghiarilor din România, Partidul Mișcarea Populară, Uniunea Salvați România, PRO România, Alianța Liberalilor și Democraților) **să își asume, printr-un angajament național, că vor solicita aleșilor locali să își respecte obligațiile legale în domeniul educației.**
5. Pentru anul școlar 2021-2022, Guvernul României să stabilească **cuantumuri minime diferențiate** pentru toate cele patru tipuri de burse școlare (cu asigurarea din bugetul de stat a fondurilor pentru plata acestora), după cum urmează:
  - a. **bursa de merit – 210 lei/lună** (aprox. 15% din salariul minim pe economie);
  - b. **bursa de performanță – 345 de lei/lună** (25% din salariul minim pe economie);
  - c. **bursa de studiu – 415 lei/lună** (30% din salariul minim pe economie);
  - d. **bursa de ajutor social – 550 de lei/lună** (40% din salariul minim pe economie).

Toate materialele publicate și activitățile desfășurate în cadrul proiectului Școli curate sunt realizate cu ajutorul **Fundatiei pentru O Societate Deschisă**, în cooperare cu **Inițiativa Societate Deschisă pentru Europa a Fundațiilor pentru Societate Deschisă**. Opiniile reflectate în raport aparțin autorilor și nu reflectă neapărat poziția finanțatorului.

www.romaniacurata.ro